

Strażak Śląski

Organ Śląsk. Okręgu Woj. Zw. Straży Pożarnych R. P.

Wychodzi każdego miesiąca

Jeden za wszystkich — wszyscy za jednego!

Rok X **Katowice, styczeń 1937 r.** **Nr 1**

Prenumerata caloroczna zł 5.— | Adres Administracji: Katowice, Mickiewicza 2, telef. 340-47, konto P. K. O. 303.408 Adres Redakcji: Cieszyn, Konwiktowa 12 | Cena pojedynczego egz. 50 gr

Środki finansowe dla straży pożarnych do działania w okresie pokoju oraz w służbie ppoż. w opl.

Z opisów i komunikatów z ostatnich działań wojennych w Afryce oraz w Hiszpanii wiemy, że do niszczenia wnętrza kraju przeciwnika doskonale nadaje się lotnictwo.

Jako środki napadu lotnictwo stosuje bomby kruszące, bomby zapalające oraz bomby gazowe.

Co się tyczy bomb zapalających, które nas pożarników najbardziej interesują, prawdopodobnie zajmą one jedno z pierwszych miejsc w niszczeniu wnętrza kraju. Przemawia za tem to, że są one lekkie (od 200 gr do 10 kg), a więc jeden samolot może tych bomb zabrać bardzo dużo. Ta możliwość dużego pomieszczenia bomb zapalających na samolocie, ułatwi wykonanie zadania niszczycielskiego lotnikowi, gdyż bomby te mogą być wyrzucane seriami po 30—50—100 bez celowania, z czego pewna ilość zawsze spadnie na upatrzone do zniszczenia obiekty. Ponadto wyrzucane seriami bardzo łatwo mogą wzniecić masowe pożary. Drugą zaletą bojową bomb zapalających jest to, że wytwarzają wysoką temperaturę, przeszło 3000 stopni, oraz z jednej bomby może powstać pożar wieloogniskowy, gdyż niektóre z nich działają rozbryzgowo.

Powyższe, oraz inne właściwości bojowe bomb zapalających poświadczają, że współczesna technika działania środkami zapalającymi została tak daleko posunięta od ostatniej wojny światowej, gdzie bomby zapalające nie były stosowane, że w wypadku udanego nalotu nieprzyjacielskiego, może się dokonać masowego zniszczenia osiedli, zakładów i niezbędnych do życia państwowego urządzeń i mogą być w krótkim czasie zamienione w jeden płonący stos.

Do gaszenia pożarów powstałych od środków napadu lotnictwa nieprzyjacielskiego jest przeznaczona służba *przeciwpożarowa, a ściślej biorąc, straże pożarne*. Należałoby przypuszczać, że co się tyczy obrony ppoż. w opl. jest wszystko w porządku, gdyż już dziś mamy straże pożarne. *Rzeczywiście istnieją one, tylko z tem, że nie są* przygotowane do działań bojowych podczas wojny lotniczej. Obecne straże są jedynie przygotowane do działania w normalnych warunkach w okresie pokoju, *t. j. gaszenia pożarów pojedynczych w terenie bez przeszkód.*

W opl. sytuacja obrony ppożarowej zupełnie się zmienia. W razie napadu lotniczego w-g wyżej podanego opisu, musimy się liczyć przede wszystkim z *masowem powstawaniem pożarów, wskutek czego istniejące siły straży nie wystarczą do umiejscowienia i ugaszenia powstałych pożarów.* Ponadto na skutek działania bomb kruszących należy liczyć się z przerwaniem przewodów gazu świetlnego w ulicach i domach, co może zatruć rejony działania straży, względnie spowodować wybuchy. Prócz tego straż spotkać się może z przerwaniem przewodów sieci wodociągowej w ulicach i domach, przy czym woda wydobywająca się z przerw może grozić zatopieniem niżej położonych pomieszczeń w domach i ewentualnie mieszczące się tam schrony, a poza tym z powodu zniszczenia sieci wodociągowej może zabraknąć wody potrzebnej strażom do akcji ppożarowej. Ponadto mogą uledz zniszczeniu przewody elektryczne, które jeżeli opadną na jezdnię lub domy, a będą wysokiego napięcia, mogą zagrażać życiu ludzkiemu.

Wreszcie należy liczyć się z innymi przeszkodami, jak zniszczeniem jezdni lub zasypaniem jej gruzami walonych domów, co utrudnia dojazd i spowoduje zwłokę w przybyciu straży do akcji.

Najgroźniejszą zaś przeszkodą w pracy straży podczas pożaru będą gazy bojowe. Straże pożarne będą musiały prowadzić akcję ratunkową w terenach skażonych bojowymi gazami, trwałymi lub lotnymi. Do działania w warunkach wyżej zapodanych obecnie istniejące straże

Należy natychmiast przesłać abonament za „Strażaka Śląskiego", „Gazetę Strażacką" i ewentualnie „Przegląd Pożarniczy".

nie są przygotowane i tym specyficznym w opl. trudnościom służby przeciwpożarowej należy przeciwstawić odpowiednio zorganizowaną obronę ppożarową.

Prace związane z opl. na odcinku bezpieczeństwa ppożarowego należałoby rozwinąć w 4 kierunkach:

1. rozbudować akcję zapobiegawczą;
2. zorganizować samoobronę przeciwpożarową w obiektach;
3. powiększyć liczebnie jednostki bojowe straży (plutony);
4. przystosować względnie rozbudować urządzenia przeciwpożarowe, potrzebne dla straży pożarnych i samoobrony.

W niniejszym artykule w dalszym opisie pragnę przede wszystkim zwrócić uwagę na punkt 3 i 4 przedstawiony powyżej.

Obecnie jesteśmy w trakcie układania preliminarzy budżetowych gmin i naszych. Na zasadzie obowiązujących ustaw gminy są zobowiązane do pokrywania kosztów, wynikających z bezpieczeństwa pożarowego. Mniej czy więcej na powyższy cel przeznacza się fundusze na potrzeby bieżące. *Natomiast sprawa potrzeb opl. poż. nie jest uwzględniona i przez ogół nie zrozumiana.* Wobec powyższego Zarządy Straży powinny przedstawić czynnikom miarodajnym, że potrzeby straży obecnie są dwóch rodzai:

a) na czas pokoju do działania w normalnych warunkach przy pożarach pojedycznych bez przeszkód,

b) na czas wojny do działania przy pożarach masowych w terenie z przeszkodami,

przez co stan straży pod względem sił bojowych oraz wyposażenia i urządzeń musi być powiększony i uzupełniony do pracy w warunkach przedstawionych powyżej.

W związku z powyższym należy dążyć do tego, aby w budżetach gmin jasno postawić sprawę zaopatrywania straży dla celów opl. przez wprowadzenie w dziale bezpieczeństwa pożarowego dodatkowej rubryki *„oplpoż"*.

W pozycji tej należy wstawiać kredyty na szkolenie, powiększanie ekwipunku i sprzętu poż., rozbudowę zapotrzebowania wodnego, przystosowanie strażnic dla opl. (budowa schronów pgazowych), nabycie sprzętu przeciwgazowego i samarytańskiego itd.)

Ponadto w budżetach straży pożarnych należy również przewidzieć fundusze na cele oplpoż., jak nabycie masek gazowych, ubrań ochronnych itp.

Zwracając na powyższe uwagę, należy pamiętać, że brak odpowiedniego przygotowania straży pożarnych do nowych warunków w opl. spowodować może bardzo przykre następstwa dla całości służby ppoż. w opl.

J. M.

Kilka cyfr o ubezpieczeniu od ognia i pożarach w 1935 r.

W numerze pierwszym z ub. roku Przewodnika Ubezpieczeniowego, wydawanego przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w artykule p. t. „Dział Przymusowy P. Z. U. W. w cyfrach statystycznych za rok 1935" podano ciekawe zestawienie statystyczne dotyczące stanu ubezpieczeń i pożarów budowli działu przymusowych ubezpieczeń.

Dane statystyczne oczywiście obejmują teren objęty działalnością przymusowych ubezpieczeń od ognia przez P. Z. U. W., a więc wszystkie województwa za wyjątkiem Śląska, gdzie przymus asekuracji nie obowiązuje, oraz województwa pomorskiego i poznańskiego, gdzie przymusowe asekuracje prowadzi Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Dla zapoznania Szan. Druhów z powyższą statystyką, pragniemy podać niektóre cyfry zapodane w wyżej wspomnianym artykule.

Na początku roku 1935 w dziale przymusowych ubezpieczeń P. Z. U. W. obejmował bez m. Warszawy ogółem 3860 tysięcy nieruchomości i 10.329 tys. budowli z Warszawą, ogółem 3.873 tys. nieruchomości i 10.389 tys. budowli.

Ogólne średnie oszacowanie 1 nieruchomości bez m. Warszawy wynosi 3.360.— zł. Między poszczególnymi województwami pod tym względem istnieją dość znaczne różnice, bowiem średnie oszacowanie nieruchomości wiejskiej w województwie poleskim wynosi 923 zł, stanisławowskim 996 zł, wileńskim 1.110 zł, wołyńskim, tarnopolskim, lwowskim, nowogrodzkim od 1.212 zł do 1.406 zł, lubelskim 1.751 zł, krakowskim 1.862 zł, kieleckim 1.940 zł, białostockim 2.052 zł, łódzkim 2.402 zł, warszawskim 3.299 zł.

Ogólna suma składek wynosiła 39.3 mil. złotych, a łącznie z Warszawą — 40.1 mil. zł, co w stosunku do całej sumy ubezpieczenia daje średnio 3.21 zł opłaty za każde 1.000 zł ubezpieczenia, a łącznie z Warszawą 2.80 zł. Na 1 nieruchomość przypada średnio składki 10.19 zł (z Warszawą 10.36 zł).

Ogólna ilość pożarów była w 1935 r. — 18.159 (z Warszawą — 18.360).

Ogólna ilość płonących budowli w 1935 r. wynosiła 54.018 (z Warszawą 54.243).

Ogólna suma odszkodowań wynosiła w roku 1935 — 23.2 mil. złotych (z Warszawą — 23.4 miil. zł).

Na każdy pożar przypada średnio 3.0 płonących budowli, ale więcej niż połowa (57 proc.) wszystkich pożarów nie wyszła poza budowlę, w której pożar powstał. Pożarów, które objęły więcej niż 100 budowli, było w r. 1935 16 (w 1934 r. 28).

Co do przyczyn pożarów, to statystyka stwierdza, że w latach ostatnich największy stosunkowo odsetek pożarów przypada na podpalenie, mianowicie 1/3 wszystkich pożarów. Drugie miejsce zajmuje wadliwe urządzenie kominów (31 proc.), na nieostrożność przypada 20 proc., na resztę przyczyn i nieznane przypada około 16 procent wszystkich pożarów.

Należy przedłużyć legitymacje członkowskie na rok 1937.

Na każdy dzień przypada średnio 50 pożarów. W miesiącach maj, czerwiec, lipiec na każdy dzień przypada średnio 74 pożary.

Pierwszy raz P. Z. U. W. zbadał podział pożarów wg. dni tygodnia. Okazało się, że stosunkowo najczęściej wybuchają pożary w środy, a najrzadziej w niedziele, przy czym w miastach jeszcze gorszym niż środa jest piątek.

Co do pory dnia, najczęściej powstają pożary w godzinach między 23 i 24.

Dział urzędowy

OKÓLNIKI ZARZĄDU GŁÓWNEGO (Zbiór L. 43 z dn. (13 I 1937 r.).

Nr 721 — W sprawie dotacji Związków Samorządowych.

Na skutek starań Zarządu Głównego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zleciło Związkom Samorządowym uwzględnienie w budżetach na rok 1937-38 dotacji na cele obrony przeciwpożarowej. Dla informacji podajemy poniższy wyciąg z okólnika M. S. Wewn. Nr 90 (Dz. U. M. S. Wewn. Nr 35 poz. 245):

„W związku z wypadkami nadmiernego ograniczania, a nawet skreślania, bądź nie wykonywania kredytów na dotacje dla ochotniczych straży pożarnych i na utrzymanie instruktorów pożarniczych — podkreślam, iż wymienione wydatki wynikają z obowiązków ustawowych gmin, przewidzianych w art. 25 i 35 ust. z dnia 13 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 41 poz. 365) i powinny być w budżetach gmin zamieszczone. W szczególności zwracam uwagę na potrzebę udzielania przez Związki Samorządowe zasiłków na zaopatrzenie straży pożarnych w sprzęt oraz na organizację obrony przeciwpożarowej."

Jednocześnie zwracamy uwagę na ust. 2 wyżej powołanego okólnika, w którym Ministerstwo zaleca zużycie przewidzianych w r. 1937-38 nadwyżek wpływów na finansowanie inwestycji; w związku z tym w budżetach Związków Samorządowych ma być przewidziane „zwiększenie wydatków na cele inwestycyjne, a przede wszystkim na niezbędną renowację istniejących urządzeń i przedsiębiorstw".

W zastosowaniu do spraw związanych z ochroną przed pożarami należy przedsięwziąć starania, aby w liczbie przedsiębranych przez gminy wydatków inwestycyjnych zostały również uwzględnione wydatki na renowację i uzupełnienie sprzętu przeciwpożarowego.

Nr 722 — W sprawie odszkodowania z Kasy Strażackiej.

Kasa Strażacka przy rozpatrywaniu zgłoszeń wypadkowych, z tytułu których poszkodowani członkowie straży występują o odszkodowanie, coraz częściej napotyka na takie wypadki, które zostały spowodowane *przez własną rażącą nieostrożność poszkodowanych, bądź też przez niedopatrzenie dowództwa straży*, czy to przy prowadzeniu ćwiczeń, czy też przy akcji ratowniczej.

Odniesione w wypadkach tych obrażenia cielesne są najrozmaitszej natury i powodują często długotrwałą

niezdolność do pracy, stałe kalectwo, a nawet wypadki śmiertelne.

Kasa Strażacka, opierając się na regulaminie i brzmieniu uchwał Kuratorium Kasy, uważa za wypadek uzasadniający pretensję do świadczeń Kasy każde nieprzewidziane zdarzenie, spowodowane bez woli poszkodowanego strażaka przez nagłe mechaniczne działanie siły zewnętrznej.

Ściślejsza interpretacja tego przepisu prowadzi w konsekwencji do tego, że w wypadkach spowodowanych rażącym niedbalstwem lub nieostrożnością, poszkodowanych lub dowództwa — Kasa odmówi świadczeń z tytułu ubezpieczenia.

W związku z powyższym Okręgi Wojewódzkie winny wydać odpowiednie zarządzenia, zmierzające do zmniejszenia liczby takich wypadków, które wynikają z winy strażaków lub niedopatrzenia dowództwa straży.

W szczególności zwrócić należy uwagę naczelników O. S. P. na konieczność przestrzegania jak najdalej idącej ostrożności przy ustawianiu i zakładaniu drabin wszelkiego rodzaju, linek ratunkowych itp., oraz na konieczność poddawania tych przyrządów periodycznym próbom, w celu stwierdzenia ich wytrzymałości. Zaznaczamy przytem, że w razie nieszczęśliwego wypadku, wynikłego wskutek zaniedbania wskazanych wyżej ostrożności, straż może być pociągnięta do odpowiedzialności nie tylko cywilnej, ale i karnej.

Nr 723. — W sprawie podatku od nieruchomości od O. S. P.

Podajemy do wiadomości treść okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 15 XII 1936 r. L. D. V. 30464-3-36 w sprawie podatku od nieruchomości od ochotniczych straży pożarnych.

„Do wszystkich izb i urzędów skarbowych.

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że ochotnicze straże pożarne, działające na podstawie ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innemi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 365) i rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14 stycznia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 35), uważać należy za instytucje dobroczynne w rozumieniu przepisów art. 2, p. 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 I 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr 3 poz. 14). Wobec tego nieruchomości, stanowiące własność ochotniczych straży pożarnych, wolne są od podatku od nieruchomości, pod warunkami wskazanymi w art. 2 p. 2 dekretu o podatku od nieruchomości, t. j. o ile te nieruchomości lub ich części nie przynoszą dochodu przez wynajęcie lub wydzierżawienie, oraz gdy nie są zajęte przez przedsiębiorstwa wymienionych straży.

Dyrektor Departamentu (—) dr J. Lubowicki.“

Okólnik powyższy został ogłoszony w Dz. Urzędowym Min. Skarbu Nr 34, poz. 1034 z dnia 30 grudnia 1936 roku.

Nr 727. — W sprawie zakupu samochodów pożarniczych.

Powołując się na pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr A. P. 33-168, z dnia 23 listopada 1936 r., zarządza się co następuje:

1. Pod budowę samochodów pożarniczych należy zakupywać zasadniczo tylko podwozia nowe. Podwozia te muszą być produkcji krajowej, typów uznanych przez Związek Straży Pożarnych R. P.

2. Podwozia używane mogą być zakupione jedynie, gdy zachodzi stwierdzona przez Związek pilna potrzeba motoryzacji taboru straży oraz, gdy cena i jakość podwo-

zia stanowią wyjątkowo korzystną okazję, a szczupłość środków finansowych nie pozwala na zakup sprzętu nowego. (Przy wyborze należy dawać pierwszeństwo podwoziom typów uznanych przez Związek Straży Pożarnych RP.)

3. Zakup podwozi (nowego czy używanego) może nastąpić dopiero po otrzymaniu protokołu odbiorczego, wystawionego przez rzeczoznawców Związku, jeżeli przydatność podwozia dla użytku w pożarnictwie została w tym protokole wyraźnie stwierdzona.

4. Wszelkie nadwozia pożarnicze muszą być wykonane wg. projektów, zatwierdzonych przez Związek Straży Pożarnych RP. W tym celu należy rysunek i opis projektowanego nadwozia przesłać w dwóch egzemplarzach do Wydziału Technicznego Związku Straży Pożarnych RP. Rozpoczęcie budowy nadwozia powinno nastąpić dopiero po zwróceniu przez Wydział Techniczny zatwierdzonego projektu.

5. Zgodność całkowicie wykończonego samochodu pożarniczego z zatwierdzonym przez Związek projektem nadwozia, oraz spełnienie żądań, wyrażonych w protokole badań podwozia, podlega protokolarnemu stwierdzeniu przez rzeczoznawcę Związku. Wypłata ewent. resztujących należności może nastąpić dopiero po otrzymaniu protokołu, pod warunkiem, że przydatność skarosowanego samochodu dla użytku w pożarnictwie została w nim wyraźnie stwierdzona.

6. Powyższe wymagania powinny być uwzględnione przy zawieraniu umów z dostawcami lub przedsiębiorstwami przemysłowymi. Odpisy umów należy przesyłać Związkowi do wiadomości.

7. Łączna opłata za zbadanie jednego podwozia, ewent. nadzór nad budową nadwozia oraz odbiór wykończonego samochodu pożarniczego przez rzeczoznawców Związku, wynosi zł 75, płatnych z góry na rachunek Związku Str. Poż. RP. w P. K. O., konto Nr 10.606.

8. Bliższe szczegóły, tyczące się sprzętu samochodowego w strażach pożarnych, są podane w kalendarzu oficera strażackiego na rok 1936, str. 130 i dalsze.

Nr 728. — W sprawie zakupu sprzętu pożarniczego.

Stosownie do wydanych w tej mierze zarządzeń Władz Państwowych, przy czynieniu przez straże pożarne zakupu sprzętu, winna być bezwzględnie przestrzegana zasada nabywania sprzętu oraz jego części składowych *jedynie produkcji krajowej*. Wyjątki od tej zasady mogą być czynione jedynie w tych wypadkach, gdy brak w Polsce odpowiedniego sprzętu, lub z powodu znacznej i ważnej dla akcji wyższości sprzętu zagranicznego. W każdym indywidualnym wypadku wnioski o udzielanie zezwolenia na nabycie sprzętu pochodzenia zagranicznego, należy kierować drogą służbową do Zarządu Głównego.

NOWA WZOROWA KSIĘGOWOŚĆ DLA STRAŻY

Podajemy do wiadomości Władz Okręgów Wojewódzkich i Oddziałów Powiatowych i prosimy o podanie z kolei do wiadomości straży pożarnych, że nakładem Wydziału Wydawniczego Związku ukazała się z druku „Nowa wzorowa księgowość", do prowadzenia administracji w straży.

Nowy komplet książek składa się z 3 książek, zawierających 13 działów, ze wskazówkami, jak je prowadzić, nadto do kompletu dodaje się 3 skoroszyty do dowodów kasowych, kwitariusze kasowe, ołówek kopiowy i kalkę.

Zwraca się przy tym uwagę, że księgowość wydana została w kompletach dwóch wielkości: normalnej — dla straży w miastach i liczniejszych wiejskich i małej — dla małych straży wiejskich (patrz ogłoszenie w Nr 22 i 23-24 „Gazety Strażackiej" z m-ca grudnia 1936).

Cena kompletu normalnego wynosi: zł 12 gr 25 (z przesyłką zł 13 gr 75), a kompletu małego zł 8 gr 25 (z przesyłką zł 9.50).

Inspektor naczelny: Prezes Związku Str. Poż. RP.
(—) J. Milewski. *(—) W. Gołuchowski.*

OKÓLNIKI ŚLĄSKIEGO OKRĘGU WOJEWÓDZKIEGO

Nr 79. — L. I. W. 40. W sprawie pomocy Polonii Zagran.

Towarzystwo pomocy Polonii Zagranicznej urządza dnia 24 I 1937 „Dzień Polaka Zagranicy" oraz w okresie od 15 I do 15 II 1937 r. — doroczną zbiórkę na „Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą".

W związku z powyższym Zarządy Straży Pożarnych zechcą porozumieć się z lokalnymi „Komitetami Dnia i Zbiórki" i przyłączyć się do wspomnianej wyżej akcji w formie, jaka zostanie uzgodniona z komitetami lokalnymi.

Inspektor wojewódzki: Prezes Zarz. Okr. Woj.:
(—) J. Mikuła. *(—) Mildner.*

ROCZNY TERMINARZ NAJWAŻNIEJSZYCH PRAC STRAŻY

Dla potrzeb Zarządów Straży Pożarnych, a przede wszystkim sekretarzy podajemy poniżej terminy najważniejszych prac do załatwienia w ciągu roku przez Straże Pożarne.

1. *31 stycznia lub 1 lutego* zorganizować wieczornicę ku uczczeniu Pana Prezydenta R. P. Profesora Ignacego Mościckiego z okazji Jego imienin w dniu 1 lutego.

2. *W marcu* odbyć Walne Zgromadzenie Straży celem uchwalenia planu działalności oraz budżetu Straży na następny rok.

3. *Do 1 IV* przedłożyć plan działalności, budżet Straży w dwóch egzemplarzach, wykaz członków czynnych do Oddziału Powiatowego, ubezpieczyć członków w Kasie Strażackiej, oraz konie w Okręgowej Kasie Odszkodowań Koni, zaprenumerować czasopisma strażackie.

4. *W dniu 31 III* zamknąć rachunkowość, a do 15 IV przeprowadzić rewizję gospodarki Straży przez Komisję Rewizyjną Straży za okres od ostatniej rewizji.

5. W kwietniu odbyć Walne Zgromadzenie Straży celem zatwierdzenia sprawozdań z działalności i gospodarki Straży oraz dokonania wyborów.

6. *30 IV* przesłać sprawozdanie z działalności oraz z gospodarki Straży do Oddziału Powiatowego.

7. *3 V* uczestniczyć w święcie narodowym i ewent. zorganizować okolicznościową wieczornicę.

8. *6 V* zorganizować święto strażackie z okazji św. Floriana, patrona Strażactwa.

9. *12 V* w rocznicę śmierci uczcić pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego przez uczestniczenie w lokalnych uroczystościach i ewentualnie zorganizować uroczystą akademię.

10. *W maju* rozpocząć programowe ćwiczenia w. f. do konkurencji o P. O. S. i wziąć udział w zawodach strzeleckich ogólnych w tak zwanej konkurencji „10 strzałów ku chwale Ojczyzny".

11. *30 V* przesłać sprawozdanie do Oddziału Powiatowego z zawodów strzeleckich.

12. *W czerwcu* przeprowadzić rewizję zbiorników wodnych i braki przedstawić gminie do usunięcia.

13. W lipcu przeprowadzić rewizję ogniową domów; zauważone podczas rewizji braki przedstawić gminie.

14. *W sierpniu* zgłosić członków Straży do konkurencji o P. O. S.

15. *13 X* zorganizować wieczornicę ku uczczeniu Pana Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza z okazji Jego imienin w dniu 13 X.

16. *W listopadzie* przeprowadzić rewizję ogniową.

17. *11 XI* wziąć udział w święcie państwowym i zorganizować okolicznościową akademię.

18. Przeprowadzić pierwszą rewizję gospodarki Straży przez Komisję Rewizyjną za czas od 1 IV do 30 X.

Prace inne.

1. Najmniej co 6 tygodni odbyć posiedzenia Zarządu.

2. Najmniej raz w tygodniu odbyć programową zbiórkę wyszkoleniową.

3. Po każdym pożarze przesłać raport o pożarze do Oddziału Powiatowego.

4. Na zasadzie ustawy o stowarzyszeniach po każdych wyborach członków Zarządu przedłożyć do Starostwa wykaz członków Zarządu z adresami zamieszkania.

J. M.

Z życia zrzeszonego strażactwa

MIASTO KATOWICE

Prace wychowania fizycznego i gier sportowych w Strażach Oddziału Miejskiego w Katowicach

Zgodnie z planem działalności Oddziału Miejskiego w Katowicach prace w. f. były prowadzone w 1936 r. od 1 V do 15 XII w 2 Strażach Zawodowych, oraz 6-ciu Ochotniczych Strażach Pożarnych.

W Zawodowej Straży m. Katowic odbywała się codziennie w godzinach porannych zaprawa do P. O. S.

W Strażach Ochotniczych ćwiczenia w. f. i gry sportowe odbywały się na zbiórkach wyszkoleniowych pożarniczych z tem, że pół godziny poświęcone było na gimnastykę, a pół godziny na zaprawę do P. O. S. lub też na gry sportowe.

W okresie sprawozdawczym odbyło się zawodów w piłkę wodną 3, zaś w siatkówkę 27. Rozgrywki odbywały się między Strażami Oddziału m. Katowice, oraz ze stowarzyszeniami półwojskowemi, jak Sokołem, O. M. P., R. K. S. Ponadto zawody w siatkówkę między Oddziałami żeńskimi odbyły się 3.

W dniu 16 sierpnia 1936 r. odbyły się biegi na 100 i 800 m, do których stanęło 29 zawodników. W biegu na 100 m 1 miejsce zajął dh. Magosz z O. S. P. Oddz. V w czasie 12'7, zaś w biegu na 800 m 1 miejsce zajął druh Hadyk Robert z Zaw. Str. Poż. m. Katowice w czasie 2.38. — P. O. S. uzyskało 75 członków, zaś O. S. 30 członków.

Gwiazdka Stow. Ochotniczej Straży Pożarnej w Katowicach-Załężu.

Doroczną uroczystość gwiazdki obchodziła Ochotnicza Straż Pożarna w Katowicach-Załężu w dniu 20 ub. m. Uroczystość połączona z tradycyjnem łamaniem się opłatkiem odbyła się w Sali Magistrackiej dawnego druha E. Świtały i zgromadziła oprócz druhen i druhów strażaków z rodzinami, liczny zastęp gości z pośród miejscowego społeczeństwa. Prezes Straży St. Mielczarski powitał zebranych w serdecznych słowach i przy tej sposobności wygłosił okolicznościowe przemówienie, w którym podniósł symbol i znaczenie świąt „Bożego Narodzenia", dając jednocześnie wyraz radości, że sytuacja bezrobotnych druhów znacznie się polepszyła w stosunku do lat ubiegłych. Przemówienie zakończyło się łamaniem opłatka i wspólnym odśpiewaniem starej polskiej kolendy „W żłobie leży", którą radośnie podjęła tłumnie wypełniona sala. Dalszy przebieg uroczystości składał się z przemówienia Ks. Wikarego Niechoja, druha Instr. Pow. Kosterki, okolicznościowej deklamacji, przyjęcia kawą i śląskim kołaczem, przygotowanym przez pp.: Mielczarską, Krawczykową i Ledwigową. Po tym skromnym przyjęciu nastąpiło rozdanie upominków gwiazdkowych między członków Straży i darów dla najbardziej potrzebujących druhów strażaków.

Prawdziwą niespodziankę sprawił św. Mikołaj, który zjawił się na sali i hojnie obdarował licznie zebraną dziatwę druhów strażaków. Rozradowanie i wielki entuzjazm promieniował z twarzyczek naszych małych pociech.

POWIAT KATOWICE

Katastrofa kolejowa w Mysłowicach.

W dniu 15 stycznia b. r. w Mysłowicach wydarzyła się katastrofa kolejowa, w której zginęło 6 osób, 15 zostało ciężko rannych, a ponad 30 osób odniosło rany lżejsze. Katastrofa powstała przez najechanie pociągu osobowego na 3 wagony towarowe. Wskutek zderzenia tak wozy towarowe, jak pierwsze osobowe za parowozem uległy całkowitemu rozbiciu. W akcji ratowniczej wzięły również udział Ochotnicza Straż Pożarna z Mysłowic, Zawodowe Straże Pożarne Sp. Giesche z Nikiszowca oraz Huty Utheman, przewożąc rannych z dworca do szpitala mysłowickiego.

POWIAT RYBNIK

Pożar fabryki skór „Salus" w Rybniku

W dniu 3 I b. r. o godz. 5.30 zaalarmowano Ochotniczą Straż Pożarną w Rybniku do pożaru powstałego w fabryce „Salus". W niespełna 2 i pół minuty po zaalarmowaniu wyruszyła wymieniona straż w sile 2 plutonów ze sprzętem motorowym. Przybyła straż zastała w ogniu część piętrowej hali fabrycznej „ekstraktorni", która płonęła na przestrzeni 35 m, zaś ogień buchał oknami, drzwiami i z poddasza. Zagrażało rozprzestrzenienie się pożaru na drugą część hali — „garbarnię", tym bardziej, że część ta była połączona z płonącą częścią drzwiami na każdej kondygnacji. Również zagrażało przeniesienie się pożaru na inne hale, znajdujące się w odległ. 6 m od płonącej. Straż pod dowództwem naczelnika Dudy natych-

Druhowie! Zgłosić natychmiast ubezpieczenie członków do Kasy Strażackiej!

miast przystąpiła do obrony i ratownictwa, w wyniku czego uratowano drugą część płonącej hali oraz sąsiednie hale: kotłownię, transformatornię, drugą garbarnię i składy kory drzewnej i stolarnię, których często imał się ogień. W kilkanaście minut po rozpoczęciu akcji przybyły następujące straże: Zakł. Psychiatrycznego z drużyną żeńską, huty Silesii, Niewiadomia, kop. „Rymer", kop. „Ema", Niedobczyc, Chwałowic, Wielopola, Ożegowic, kop. „Donnersmarck" i Radlina, które pomogły do zlokalizowania ognia i ugaszenia pożaru. Pomimo tego, że pożarowi pomagał silny wiatr, straże wywiązały się z zadania bardzo dobrze i prócz uratowanych hal, wyratowały parę tysięcy skór.

Akcja ratunkowa trwała do godz. 15, czyli prawie 10 godzin, po czym oddział pogotowia zabezpieczał mury od zawalenia się i uporządkował pogorzelisko na zewnątrz hali.

Ogółem straty spowodowane pożarem wynoszą kilkaset tysięcy złotych.

Pożar powstał prawdopodobnie od krótkiego spięcia kabli przy motorze w „ekstraktowni".

POWIAT CIESZYN

Pożar w Dzięgielowie

W sobotę 16 stycznia br. o godz. 11 wieczorem w czasie odbywającego się balu strażackiego zapaliła się stodoła u rolnika Jana Lankocza w Dzięgielowie. Spłonęła stodoła, szopa z narzędziami rolniczymi i stajnia, gdyż wszystko to znajdowało się pod jednym dachem i było napełnione słomą i sianem. Bydło uratowano, maszyny rolnicze uległy w większości zniszczeniu. Akcję ratunkową przeprowadzały straże z Dzięgielowa i Bażanowic; akcja była nadzwyczaj utrudniona z powodu 15-stopniowego mrozu. Na specjalne wyróżnienie zasługuje strażak Stefan Satara z Puńcowa, który z narażeniem życia rzucił się do stajni i wyprowadził duszące się w dymie konie. Zaraz za nim zawaliły się dachy przybudówek.

Pożar w Puńcowie

W dniu 11 stycznia br. o godz. 7 wieczorem wybuchł pożar w zabudowaniach gospodarczych Karola Frydy w Puńcowie. Spłonęła stodoła razem z znajdującymi się tam maszynami rolniczymi i słomą. Akcję ratunkową przeprowadzała miejscowa straż pożarna. Przybyły również straże z Cieszyna, Dzięgielowa i Mnisztwa, lecz nie brały udziału w pracach ratunkowych. Szkoda, pokryta tylko częściowo ubezpieczeniem, jest tym większa dla rolnika, że nie będzie czym bydła przezimować. Straż poniosła szkody w wężach na skutek mrozu.

Z życia i prac samarytanek

„GWIAZDKA" JEDNOSTKI ŻSSP. W KATOWICACH

W dniu 17 stycznia odbyła się w Katowicach „Gwiazdka", urządzona przez Oddział Powiatowy miejski dla wszystkich jednostek żssp., istniejących w Katowicach, na której obecni byli: p. inspektor wojew. J. Mikuła, zast. insp. L. Jaroszewski, członkowie Zarządu Oddziału Powiatowego oraz zaproszeni goście i członkowie Straży.

Na program wieczornicy, wykonanej przez członkinie jednostek żssp., złożyły się: kolędy, deklamacje, inscenizacje, dialog i humoreska „Baby na chłopów". Po skończonej wieczornicy, która minęła w pogodnym i miłym nastroju, odbyła się zabawa, urządzona przez referat sportowy Oddz. Pow., na której członkinie jedn. żssp. z Nikiszowca pięknie odtańczyły mazura, a członkinie jednostek z Katowic trojaka.

Oddział żeński sam.-poż. Ochotniczej Straży Pożarnej w Komorowicach w przygotowaniu do swych zadań.

SAMARYTANKI Z MYSŁOWIC W POMOCY DLA BEZROBOTNYCH

Nasza jedn. żssp. w Mysłowicach, chcąc wypełnić swój obowiązek i zadanie względem bliźnich, dla których pracować jest przecież naszym celem, zgłosiła odrazu na apel Władz swoją gotowość do pracy w akcji niesienia pomocy zimowej bezrobotnym. Miejski Komitet tej pomocy który pracami tymi kierował, przydzielił nam przeprowadzenie w ciągu tygodnia zbiórki materiałowej wśród mieszkańców Mysłowic. Z wielką chęcią i zrozumieniem spełnienia naszego obowiązku szłyśmy od składów do różnych przedsiębiorstw z prośbą o datki w naturze dla biednych, często bezdomnych, opuszczonych bezrobotnych. A chociaż praca ta, jak żeśmy się przekonały, nie

W posiadaniu każdego oficera strażackiego powinien znajdować się kalendarz oficera strażackiego na rok 1937.

była łatwa i obfitowała w wiele przykrych i nieprzyjemnych dla nas momentów, to jednak wszystkie z nas wytrwały do końca, co zawdzięczać możemy tylko naszej kochanej Druhnie komendantce, która była zawsze dla nas wzorem i dodawała nam otuchy do wytrwania.

Dumne też byłyśmy z siebie, gdy po zakończeniu zbiórki przekonałyśmy się, że praca nasza i wysiłki nie poszły na marne i zebrałyśmy bardzo dużo również praktycznych i pożytecznych rzeczy, które niejednej biednej rodzinie bardzo się przydadzą.

Za to, że zebrałyśmy najwięcej ze wszystkich innych organizacji, które także zbiórki przeprowadzały, dostałyśmy pochwałę od p. burmistrza. Nie pochwała jednak była nam nagrodą za poniesione trudy, ale świadomość, że pracą swą przyczyniłyśmy się do ulżenia doli biednych ludzi i że nie jedna może uboga rodzina będzie mogła dzięki nam nadchodzące święta spędzić radośnie w cieple i nie o głodzie.

J. Drzymalanka, czł. jedn. żssp.

KURS I-go ST. SAM.-POŻ. W KATOWICACH

W czasie od 4 lutego do 24 marca r. b. Okręg Woj. urządza w Katowicach w świetlicy Zaw. Str. Poż. kurs I-go st. sam.-poż. dochodzący dla kandydatek na k-tki jednostek żssp., oraz funkcyjnych z terenu powiatów: katowickiego, świętochłowickiego i pszczyńskiego. Powyższy kurs odbywać się będzie 4 razy w tygodniu w następujące dnie: wtorki, środy, czwartki i piątki, zajęcia trwać będą od godz. 16 do 19.30.

Czytajcie i propagujcie „Strażaka Śląskiego"!

Komitet Redakcyjny stanowią: Mikuła A., Pacuła K., Rzeźniczek M., Suchoń W. i Wallis S. — Nakładem Śląskiego Okręgu Wojew. Związku Straży Pożarnych R. P. — Redaktor odpow.: A. Mikuła. — Drukarnia „Dziedzictwa" w Cieszynie.